

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Zonnepark Bankhoef nader onderzoek en beschermingsmaatregelen das

Opdrachtgever: Pure Energie en Energiecoöperatie Leur e.o.

projectnummer: 283.01.50.00.00

Onderwerp: Nader onderzoek naar gebruik van plangebied en naaste omgeving door das en beschermingsmaatregelen

Datum: 09-12-2021

Uit het door Otte Groen Advies uitgevoerde ecologische onderzoek is gebleken dat tijdens het veldbezoek op 13 mei 2020 in het bosje grenzend aan de noordzijde van de planlocatie twee pijpen, foerageersporen en loopsporen zijn aangetroffen, en ook loopsporen op het aangrenzende agrarische perceel. Tevens liggen in het bosperceel faunapassages onder de A50 en de provinciale weg door.

Figuur 1. Plangebied Zonnepark Bankhoef (Bron kaart: ESRI).

Het plangebied is aangegeven op figuur 1.

In het bosje direct ten noorden van het plangebied bevindt zich waarschijnlijk een verblijfplaats van das. Daarom is nader onderzoek uitgevoerd naar het gebruik van het plangebied door das en voor onderbouwing van maatregelen die negatieve effecten ten aanzien van das kunnen voorkomen.

Het nader onderzoek bestaat uit:

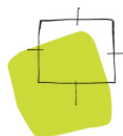
- Raadpleging Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) op waarnemingen van das in de omgeving.

BügelHajema, Adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP

Utrechtseweg 7, 3811 NA Amersfoort T 033 465 65 45

E info@bugelhajema.nl W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen, Leeuwarden en Amersfoort

- Contact met Natuur en Milieu Wijchen, Stichting Das en Boom en provincie Gelderland over waarnemingen van das in de omgeving en over faunapassages.
- Een veldbezoek uitgevoerd door een ecooloog op 4 februari 2021. Hierbij is het plangebied en de hieraan grenzende mogelijke verblijfplaatsen en faunapassages onderzocht op dassenspooren. Tevens is in kaart gebracht waar zich primair foerageergebied (jaar-rond voedselaanbod: grasland, slootkanten, houtelementen e.d.) en secundair foerageergebied (periodiek voedselaanbod: met name akkers) tot 200 m rond het plangebied bevindt. Weersomstandigheden: geheel bewolkt, 8 graden, zwakke wind. Aanvullend op dit veldbezoek is op 18 februari 2021 het bosje aan de oostzijde van het plangebied bezocht.

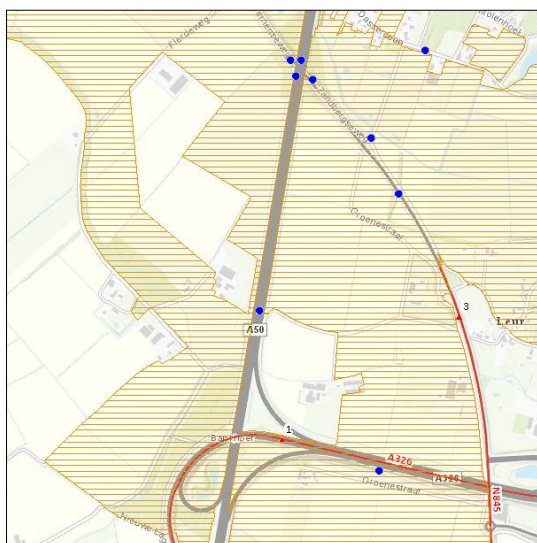
Op basis hiervan beschrijven we de huidige situatie en de verwachte negatieve effecten op functioneel leefgebied voor das. Dit vormt de input voor het hoofdstuk Ecologisch onderzoek in het activiteitenplan. Vervolgens zijn maatregelen uitgewerkt om negatieve effecten voor das te voorkómen die eveneens in het activiteitenplan kunnen worden opgenomen.

Onderzoek aanwezigheid van das

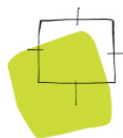
INFORMATIE VOORAF

Over faunapassages en verblijfplaatsen van das is vooraf informatie verkregen van Natuur en Milieu Wijchen, Stichting Das en Boom, gemeente Wijchen en provincie Gelderland.

In het bosperceel aan de noordzijde van het plangebied liggen de oudste faunapassages van Nederland. Deze bestaan uit een soort loopgraven die overgaan in tunnels onder de A50 en de provinciale weg door, en zo alle vier hoeken rond het kruispunt verbinden. Tevens is in de omgeving nog een aantal faunapassages aangelegd onder de A50, de A326 en de provinciale weg (Hernenseweg) en lokale parallelweg (Zandbergseweg) door. Deze zijn aangegeven op figuur 2.

Figuur 2. Voor das geschikte faunapassages rond het plangebied, aangegeven met blauwe stippen. De oranje arcering is gebied aangewezen als EVZ das, de rode lijn is hier niet van belang (Bron: provincie Gelderland, 2020).

De aanwezigheid van dassenpijpen in het bosje aan de noordzijde was al bekend. In 2019 zijn daar bij een inspectie van Stichting Das en Boom geen dassen(sporen) aangetroffen, in 2020 heeft Natuur en Milieu Wijchen enige tijd een webcam in dit bosje geplaatst, waarop wel beelden van das te zien waren.

Stichting Das en Boom heeft in 2019 op meer plaatsen in de omgeving verblijfplaatsen van das aangetroffen. Dit betreft bijna alle plaatsen in de directe omgeving van faunapassages, en één in het bosje grenzend aan de oostzijde van het plangebied.

Naar aanleiding hiervan zijn al deze locaties, zover ze grenzen aan het plangebied, in twee bezoeken in februari 2021 bezocht om te onderzoeken op verse sporen. De resultaten hiervan volgen hieronder.

WAARNEMINGEN VAN DAS IN NDFF

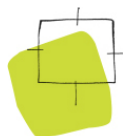
De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. De NDFF bundelt alle waarnemingen die professionals of vrijwilligers zelf aanleveren, maar er kan altijd nader (veld)onderzoek noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Uit raadpleging van de NDFF op 1 februari 2021 blijkt dat de afgelopen 10 jaar in een zone tot 200 m van het plangebied 31 waarnemingen van das bekend zijn. Dit betreft deels waarnemingen van levende dassen, maar ook prenten en andere sporen die wijzen op de aanwezigheid van das. Het betreft waarnemingen in de bosjes rond het plangebied en in of nabij faunapassages die op verschillende plaatsen aanwezig zijn, en ook drie waarnemingen van dood aangetroffen dieren langs de wegen.

De meeste waarnemingen zijn gedaan in het bosje aan de noordkant, en de bosjes rond het zuidelijker gelegen knooppunt A50/A326. Dit geeft een aanwijzing dat deze bosjes belangrijk voor das kunnen zijn.

Uitzoemend naar de ruimere omgeving rond het plangebied blijkt dat de das ook daar verspreid voorkomt, met veel waarnemingen in de Herpense Duinen en het gebied ten zuiden van Wijchen nabij de Maas.

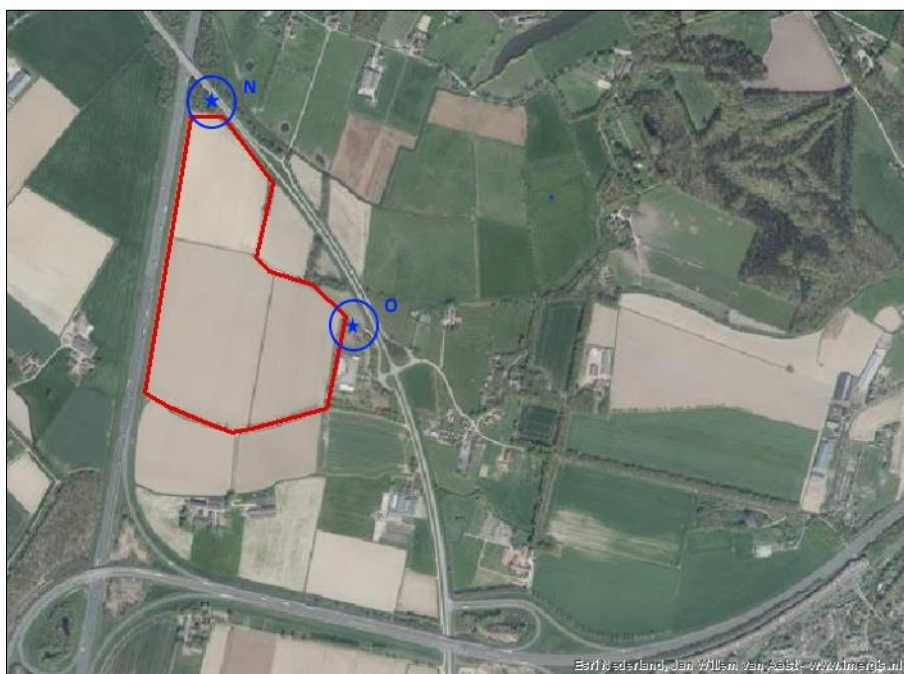
De waarnemingen in NDFF bevestigen het potentiële belang van eerder vermelde faunapassages en mogelijke verblijfplaatsen, en de noodzaak deze nader te onderzoeken, maar geven geen aanwijzingen voor andere verblijfplaatsen in de directe nabijheid van het plangebied.

VELDBEZOeken FEBRUARI 2021

1. Het plangebied zelf

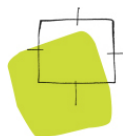
In het plangebied zijn alle randen van het plangebied (perceelsranden) afgelopen. Daarbij zijn geen sporen van das aangetroffen. De akkers zelf waren voor een groot deel bewerkt en kaal, op één perceel stond een lage begroeiing van mosterd als groenbemester. Doordat het de week voorafgaand aan het veldbezoek veel heeft geregend, kunnen eventuele sporen van das zijn uitgewist. Echter, door het gebrek aan dekking en voedsel lijkt het plangebied in deze tijd van het jaar ook weinig aantrekkelijk te maken voor das.

Figuur 3. Plangebied Zonnepark Bankhoef met aangetroffen verblijfplaatsen van dassen (blauwe ster). Tevens is een 50 meter-zone aangegeven waarbinnen verstoring moet worden vermeden (Bron kaart: ESRI).

2. Het bosje aan de noordzijde van het plangebied

In het bosje direct ten noorden van het plangebied zijn op de helling richting het viaduct van de provinciale weg twee dassenpijpen aangetroffen, met vers vergraven grond, open ingangen en ook één prent, waarschijnlijk van das. Ook zijn nabij de pijpen enkele verse krabsporen in de bosbodem aanwezig. De dassentunnels onder de A50 en de provinciale weg door zijn open, en lijken ondanks een klein beetje water in een tunnel wel toegankelijk voor das. Er zijn geen verse sporen van gebruik aanwezig.

3. Het bosje aan de oostzijde van het plangebied

Het bosje aan de oostzijde is, aanvullend op het veldbezoek van 4 februari 2021, op 18 februari 2021 bezocht en hier zijn eveneens twee dassenpijpen aangetroffen, met vers vergraven grond en open ingangen, en een duidelijke wissel naar een van de twee pijpen. Nabij de pijpen zijn verse graafsporen in de bosbodem aanwezig en er liggen verspreid oude maiskolven.

4. Overige faunapassages grenzend aan het plangebied

Bij het zuidwestpunt van het plangebied is eveneens een faunapassage aanwezig. Op die plek is in het sloottalud wat meer ruigte en braamstruweel aanwezig. In 2019 zou zich hier ook een dassenburcht bevinden, maar het enige wat nu aanwezig is betreft een onduidelijke dichtgegroeide gang. Deze zal niet recent in gebruik zijn geweest als verblijf of als vluchtpijp. Nabij de ingang van de faunapassage is de begroeiing wel wat kort en platgetrapt; dit wijst erop dat de faunapassages nog redelijk recent zijn gebruikt.

Aan de oostzijde, bij de Hernenseweg en Zandbergseweg zijn nog eens drie faunapassages aanwezig. Ook hier ontbreken verse sporen maar is de begroeiing wel kort en platgetrapt. Kennelijk zijn de faunapassages nog redelijk recent gebruikt. Bij middelste van de drie zou zich in 2019 ook een dassenburcht hebben bevonden, maar het enige wat nu aanwezig is betreft een onduidelijke dichtgegroeide gang.

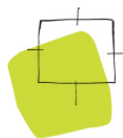
Foerageergebied in en rond het plangebied

In figuur 4 is aangegeven waar zich geschikt foerageergebied voor das bevindt in een zone tot 200 m rond het plangebied:

- primair foerageergebied biedt jaarrond voedselaanbod: permanent grasland, slootkanten, houtelementen e.d.;
- secundair foerageergebied biedt periodiek, een beperkt deel van het jaar, voedselaanbod: dit zijn akkers.

Het plangebied zelf fungeert als secundair foerageergebied en is maar matig geschikt voor das. De akkers zelf waren tijdens het veldbezoek voor een groot deel bewerkt en kaal, op één perceel stond een lage begroeiing van mosterd als groenbemester. Er lagen geen herkenbare oogstresten zoals maiskolven, stukken biet of aardappels aan de oppervlakte. Een rijk bodemleven aan wormen of mestkevers is niet te verwachten in dergelijke intensief gebruikte akkers. De slootkanten waren kort gemaaid en gaven vrijwel geen dekking voor rondlopende dassen.

Direct ten noorden en oosten van het plangebied liggen enkele primaire foerageergebieden die veel geschikter zijn: de twee bosjes met struweelranden, een braakliggend terrein met ruigte en wild uitgegroeide houtsingels, een driehoekig perceeltje waar sorteergroen met aardappelresten was gestort, en een klein driehoekig perceeltje mais dat niet geoogst was.

De westzijde van de A50 is voor das ook goed bereikbaar via de faunapassages. Hier liggen grotere percelen met akkergewassen en grasland, dus deels primair, deels secundair foerageergebied. Rond de percelen is echter weinig dekking voor dassen. Hetzelfde geldt voor een aantal percelen aan de zuidzijde van het plangebied. Het gebied ten noorden en oosten van de Hernenseweg is vanuit de twee bosjes met dassenverblijven via faunapassages eveneens goed bereikbaar. Dit is een gebied met vooral grasland en diverse watergangen met ruigere begroeiing en houtsingels. Dit is voor das veel aantrekkelijker met jaarrond voedselaanbod en meer dekking.

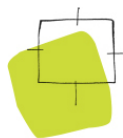
Figuur 4. Grondgebruik in de omgeving van het plangebied, op basis van veldbezoek 4 februari 2021. H = hoge kwaliteit, primair foerageergebied; L= lage kwaliteit, secundair foerageergebied.

Functie van het plangebied en de omgeving voor das

De das leeft volgens het Kennisdocument Das¹ in gebieden die bestaan uit een combinatie van diverse biotooptypen. Vaak zijn dit zowel hooggelegen als laaggelegen gronden die op korte afstand van elkaar liggen, in meestal kleinschalige akker- en weidelandschappen met voldoende bosjes, houtwallen, singels en heggen. Die kunnen als beschutting en geleiding dienen. Belangrijke kenmerken van dassenhabitat zijn:

- aanwezigheid van een groot voedselaanbod;
- voor de burchten een bodem die goed vergraafbaar is en die het regenwater snel kan afvoeren;
- aanwezigheid van voldoende dekking rond de burchten en de migratieroutes;
- weinig verstoring.

¹ Bij12, 2017. Kennisdocument Das - Meles meles. Versie 1.0, juli 2017.

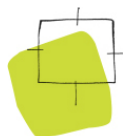

Als verblijfplaats heeft das een dassenburcht: een gangenstelsel van ondergrondse holen dat door een das gegraven is of dat een das in gebruik heeft, of iedere andere constructie die de das in gebruik heeft. In de literatuur en in de praktijk worden een hoofdburcht met vele pijpen, een bijburcht met enkele pijpen en vluchtpijpen (één pijp zonder verbinding met andere) onderscheiden. Een dassenfamilie heeft gewoonlijk één hoofdburcht en eventueel enkele bijburchten. Daarnaast liggen verspreid over het territorium vluchtpijpen die vooral dienen om bij dreigend gevaar tijdelijk te schuilen.

Zowel agrarisch gebied als natuurterrein kan dienen als foerageergebied voor das. Regenwormen vormen het grootste deel van het voedsel van de das (stapelvoedsel). Daarnaast eten dassen bosvruchten, valfruit, noten, eikels, granen (vooral maïs en tarwe), paddenstoelen, jonge knaagdieren, egels, slakken, insecten (zoals kevers en wespen- en hommelmot), de larven van langpootmuggen (emelten) en kevers (engerlingen). Het voedselaanbod is vooral op bemeste grasweiden (regenwormen) en in maïsakkers (maïskolven) van het agrarische gebied te vinden. Daarnaast maken oude en structuurrijke eikenbossen en diverse natuur- en landschapselementen deel uit van het foerageergebied. De grootte van de functionele leefomgeving wordt voornamelijk bepaald door het voedselaanbod. Bij een rijk voedselaanbod hebben dassen voldoende aan een gebied van 30 tot 150 ha, onder minder gunstige omstandigheden is een groter gebied nodig. De vorm van de functionele leefomgeving wordt voornamelijk bepaald door de landschappelijke context, bijvoorbeeld de burcht op hogere delen en het foerageergebied in lagere delen en door barrières, zoals grote wegen en groot water.

De geraadpleegde bronnen geven aanwijzingen dat de wijde omgeving van het plangebied wordt gebruikt als leefgebied. In de directe nabijheid van het plangebied bevinden zich twee kleine burchten, bijburchten wellicht, namelijk het bosje aan de noordrand en aan de oostrand. Waarschijnlijk zijn deze niet permanent in gebruik; de burcht in het noordelijk bosje leek in 2019 in ieder geval niet in gebruik. Het plangebied zelf heeft geen functie als verblijfplaats voor das.

Als foerageergebied lijkt het plangebied zelf maar matig geschikt. Waarschijnlijk zijn de akkers in de nazomer/het najaar tijdelijk geschikt omdat de gewassen dan als voedsel kunnen dienen en ook is in de slootkanten dan wat meer begroeiing met voedsel en dekking te vinden. Ten noorden en oosten van het plangebied is een grote oppervlakte foerageergrond aanwezig die van veel hogere kwaliteit als foerageergebied is. De waarnemingen van das ten zuiden van het plangebied en de daar aangetroffen burchten of minimaal vluchtpijpen, duiden erop dassen ook hier leefgebied hebben. Dat gebied is van minder hoge kwaliteit maar kan wel een verbinding vormen naar belangrijker leefgebied ten zuiden van Wijchen. Het gebied ten westen van de A50 is door de grote percelen en weinig dekking van mindere kwaliteit, maar het grasland kan wel aanvullend zijn als foerageergebied.

Effectbeschrijving

Bij uitvoering van het plan gaan geen verblijfplaatsen van das verloren. Verstoring van verblijfplaatsen nabij het plangebied zal worden voorkomen door het treffen van maatregelen. Ten gevolge van het plan gaat circa 25 ha akker verloren, dat geschikt is als secundair foerageergebied. Zonder maatregelen zouden negatieve effecten optreden, echter het zonnepark blijft geheel toegankelijk voor das en op 32,5 % van de oppervlakte worden natuurelementen aangelegd die foerageergebied met een hogere kwaliteit leveren, zowel qua variatie in voedselaanbod voor das, beschikbaarheid gedurende het jaar als aanwezigheid van dekking door het gehele gebied.

Daarmee zijn negatieve effecten op foerageergebied van das uitgesloten en zelfs positieve effecten te verwachten.

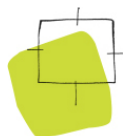
Maatregelen om de functionaliteit van het plangebied voor das te waarborgen

Om de functionaliteit van het plangebied als foerageergebied en Ecologische verbindingszone (EVZ) voor das te waarborgen worden de volgende maatregelen uitgewerkt:

1. vrije toegankelijkheid van plangebied voor das (als foerageergebied en als doorgang naar achterliggende gebieden);
2. creëren van habitat van hoge kwaliteit (als foerageergebied en onderdeel van de EVZ das);
3. de zonnevelden zelf ontwikkelen als foerageergebied;
4. het voorkómen van verstoring van de verblijfplaatsen nabij de noord- en ooststrand;
5. het werken buiten de kwetsbare periode.

MAATREGEL 1. VRIJE TOEGANKELIJKHEID VOOR DAS

In verband met de veiligheid en de eisen die verzekeraars stellen, is een hekwerk rond het zonnepark noodzakelijk. Om te voorkomen dat dit een barrière voor dassen vormt, komt de onderrand van dit hekwerk over de gehele lengte op 15 cm boven het maaiveld te liggen. Dit biedt das ruimte om op elke gewenste plaats iets te vergraven en een eigen doorgang te creëren. Daarnaast zullen de voor das aantrekkelijke randen met dekking direct aansluiten op de verblijfplaatsen in de bosjes aan de noord- en oostzijde van het plangebied. Tevens sluiten ze direct aan op de faunapassages nabij de noordpunt en de zuidwestpunt van het plangebied, en ook liggen ze op slechts korte afstand van de faunapassages aan de oostzijde. Tot slot levert een kruidenrand in de zuidoostpunt een versterking van de verbinding op in de richting van de faunapassage en (mogelijke) verblijfplaatsen die circa 500 m verder naar het zuiden liggen bij de A325.

MAATREGEL 2. CREËREN VAN HABITAT VAN HOGE KWALITEIT

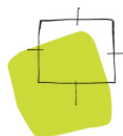
Het plangebied heeft nu een lage kwaliteit als foerageergebied voor das. Er is vrijwel geen dekking, en de hoeveelheid beschikbare voedsel is beperkt. De akkers bieden in een beperkt deel van het jaar oogstresten die als voedsel voor das kunnen dienen en fungeren dus als secundair foerageergebied. Rijk bemeste grond kan weliswaar veel wormen als voedsel bevatten, maar dat geldt alleen voor grasland. In de huidige intensieve akkerbouw zijn wormen slechts in lage aantallen te verwachten vanwege de intensieve grondbewerkingen en het intensieve gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.

Ten gevolge van het plan gaat circa 25 ha akker verloren, dat geschikt is als secundair foerageergebied. Het zonnepark blijft echter volledig toegankelijk voor das (zie maatregel 1). Het landschappelijk inrichtingsplan voorziet in verschillende natuurelementen die zeer waardevol zijn voor das en onderdeel vormen van het kleinschalige landschap van de corridor. Door de aanleg van deze verschillende natuurelementen wordt een grote oppervlakte eenvormig secundair foerageergebied omgevormd tot hoogwaardig foerageergebied met grote variatie aan voedselaanbod en dekking. Circa 8 ha zal worden ingericht met natuurelementen die als primair foerageergebied kunnen dienen. Dit betreft circa 15 m brede randen met gevarieerde hagen en graskruidenstroken, zeven poelen met gevarieerde oevers en verspreide struiken en een struweelzone grenzend aan het bosje in de noordpunt. Deze natuurelementen leveren gevarieerd voedsel voor das op door aanplant van inheemse en vruchtdragende soorten. Direct grenzend aan deze houtelementen liggen onderhoudspaden met een gevarieerde graskruidenvegetatie. De combinatie van houtelementen met graskruidenvegetatie vormt hoge kwaliteit voor zowel foerageergebied als ecologische verbinding. De extra ruigtes in de oeverzones van de poelen kunnen aantrekkelijk zijn om voedsel te zoeken in en op de bodem, juist ook in drogere periodes.

MAATREGEL 3. DE ZONNEVELDEN ZELF ONTWIKKELEN ALS FOERAGEER- GEBIED

Naast de habitats van hoge kwaliteit worden de grasstroken tussen de zonnepanelen in theorie zelf ook geschikt als foerageergebied voor das. Voor de gehele oppervlakte geldt dat de grond minder zwaar zal worden bemest en dat geen gewasbeschermingsmiddelen meer worden toegepast. Het bodemleven zal veranderen en ook toenemen onder invloed van deze ontwikkeling. Door inzet van schapen voor extensieve begrazing op de onderhoudspaden en de graskruidenstroken tussen en onder de rijen zonnepanelen, zal er ook sprake blijven van enige bemesting die gunstig is voor bodemdieren zoals regenwormen. Mocht begrazing door schapen niet uitvoerbaar zijn, dan wordt overwogen op deze stroken jaarlijks een lichte bemesting met organische vaste mest van circa 10 ton/ha aan te brengen. De grasstroken dienen dan 1-2 keer per jaar gefaseerd te worden gemaaid met afvoer van het maaisel. Doordat de bestaande akkers in de nabije omgeving ook beschikbaar blijven als foerageergebied neemt de totale diversiteit aan voedselaanbod dus sterk toe.

Samenvattend, zorgt dit ontwerp en het beheer ervoor dat ook de grond onder de zonnepanelen zelf als foerageergebied dienen.

MAATREGEL 4. HET VOORKÓMEN VAN VERSTORING VAN DE VERBLIJFPLAATSEN

Langs de randen van het zonnepark komt een wandelpad, echter nabij de verblijfplaats aan de noordrand van het plangebied wordt een zone van 50 m aangehouden waar wandelaars niet welkom zijn. Om te zorgen dat wandelaars deze verblijfplaats niet verstoren is het wandelpad op meer dan 50 m van de bestaande verblijfplaats gelegen. In het kennisdocument Das wordt 50 m aangegeven als veilige afstand om verstoring te voorkomen. Aanvullend zal met een fysieke belemmering zoals takkenrillen, het bosje voor mensen ontoegankelijk worden gemaakt om te betreden.

Een tweede verblijfplaats bevindt zich buiten het plangebied, langs de weg nabij de oostrand.

Met beide verblijfplaatsen wordt rekening gehouden bij de tijdelijke opslag van materialen in de aanlegfase. Deze vindt niet plaats in de 50 m-zones nabij de verblijfplaatsen (zie figuur 2).

MAATREGEL 5. WERKEN BUITEN KWETSBARE PERIODEN

Werkzaamheden binnen een zone van 50 m rond de verblijfplaatsen dienen te gebeuren buiten de meest kwetsbare periode van das, namelijk buiten de voortplantingsperiode. Deze begint bij de zwangerschap in december en eindigt op het moment dat de jongen zelfstandig hun weg kunnen gaan begin juli.

Daarnaast worden de werkzaamheden alleen overdag uitgevoerd tussen zonsopkomst en zonsondergang. Daardoor is werkverlichting niet nodig en treedt geen verstoring van dassen op door licht, of door aanwezige mensen en machines. Ook negatieve effecten op vogels en vleermuizen worden hierdoor sterk beperkt.

Samenvattend

De hierboven beschreven maatregelen resulteren in een zonnepark dat geheel toegankelijk blijft voor das en circa 8 ha (32,5 % van de oppervlakte) foerageergebied met een hogere kwaliteit oplevert dan in de huidige situatie. De lage kwaliteit foerageergebieden binnen het plangebied in figuur 4 worden dus vervangen door brede randen van hoge kwaliteit. De kwaliteit is hoger zowel qua variatie in voedselaanbod voor das, als qua beschikbaarheid gedurende het jaar als qua aanwezigheid van dekking door het gehele gebied. Aanvullend worden ook de stroken tussen de rijen zonnepanelen zelf geschikt als foerageergebied door de aanwezigheid van circa 1 m brede graskruidenstroken tussen de rijen zonnepanelen, die in totaal circa 2,4 ha beslaan. Aanvullend is ook de ruimte onder de zonnepanelen nog beschikbaar als foerageergebied. Daarmee zijn negatieve effecten op foerageergebied van das uitgesloten en zelfs positieve effecten te verwachten.

Tevens wint het gebied aan kwaliteit doordat rust in het zonnepark is gewaarborgd door het hekwerk rondom en doordat er voor het onderhoud veel minder menselijke activiteit nodig is dan bij het huidige agrarische gebruik. Gedurende de avond en nacht zijn er geheel geen activiteiten. Door de maatregelen 4 en 5 wordt verstoring van de verblijfplaatsen en foerageergebied in de aanlegfase voorkomen.

Ruimte voor de leefomgeving

Door al deze maatregelen blijft de functionaliteit van het plangebied als foerageergebied behouden en wordt verstoring van de verblijfplaatsen voorkomen.